

φε, πλιότος, ὀδηγός ;

Καί ἐπειδή ἦταν ἐπὶ ὅλα τὸν κάλεσαν μιὰ ἡμέρα τὰ ἀνέθη σ' ἕνα ἀεροπλάνο, γιὰ κάποια εἰδικὴ ἀποστολή.

Νὰ ἀνεβῆ ;

Πῶς ν' ἀνεβῆ, βρὲ χριστιανοί, πού τρέψανε τὰ πόδια του.

— Ἄντε, γιέ, λοιπόν ! τὸ φώναξε ὁ ἀξιωματικός. Τί κάνεις. Φοβάσαι τὴν ἀνάβασι ;

— Τί λές, καλέ. Ἐγὼ νὰ φοβηθῶ τὴν ἀνάβασι ; Ἐγὼ φοβάμαι μολιὸν τὴν πτώσι...

Ἔτσι τὸν ἄρρασαν κ' ἐβίε στὸ περιθώριο, ὡς ἀπαισιωμένον καὶ ἀζητήτο, ὡς πού μιὰ μέρα τὸν εἶδε ὁ διοικητής.

— Ἐλα δῶ, βρὲ σὺ ; Τί κάνεις ἐδῶ πέρα ;

— Εἶμαι σ π α σ μ ἔ ν ο ς, κύριε διοικητή, ἀπάντησε ὁ Μήτσος.

Θύμωσε ὁ διοικητής καὶ κάλεσε τὸ λοχαγό.

— Τί χάμα εἶνε αὐτὰ, κύριε λοχαγέ !... τοῦ εἶπε. Τί κρατᾶς ἐδῶ τοὺς ἀσθενεῖς... Στείλε τὸν στὸ νοσοκομεῖο, γρήγορα, γιὰ νὰ τοῦ βάλουν κανένα κηλεπίδεμο ἢ ἄν εἶνε ἀνάγκη, νὰ τὸν ἐγχειρήσουν.

Κηλεπίδεμο !...

Θύμωσε ὁ Μήτσος. Ἐστριψε τὸ μoustάκι του, πνιχθῆκε στὰ δύο τὸν πόδια καὶ εἶπε, ὅταν ἀποκαμυνθῆκε ὁ διοικητής.

— Τί λές, γέ μάτα !... Κηλεπίδεμο σ' εἶνε τὸν Μήτσο τῆς Ἀντώννας, τὸ καύχημα τῆς Ἀνδροβίδας !... Τί νὰ σοῦ κάνω; Φταίει ἡ περίστασι καὶ ἄλλοιὸς θὰ σοῦ ἐδίχηναι ἐγὼ, ἐδῶ, ἐπιτοπίως...

* * *

Μ' ἕνα ἐφάλο πορείας γιὰ τὸ κρισητότερο νοσοκομεῖο, ὄφεινε βραδύπορον ὅσο μπορούσε ὁ Μήτσος, πρὸς τὸ περσιμένον του, ὡς πού ἔφρασε σ' ἕνα χορὸ Ἑλλήνων τουρκοφόνων, ἀπὸ τὸ ὅποιο περνοῦσε ἀσθενόφορος.

Μεγάλη φασαρία ἐκεί πέρα κ' ἀναστάσεις. Ὁ κόσμος ἔτρεχε σὰν παλαβὸς καὶ τὰ σκυλιὰ γαυρίζαν.

— Πάρτε, βρὲ καὶ ἦρθα, μὴ φοβάστε ! φώναξε ὁ Μήτσος, σὲ μερικὸς πού ἔτρεχαν.

Ἄλλὰ κανεὶς δὲν στάθηκε νὰ τὸν ἀκούσῃ.

— Μωρέ, τί γίνεται ἐδῶ ; θέλεις νὰ ρωτήσῃ, μερικὸς ἄλλους, ἀλλὰ κ' αὐτοὶ τοῦ ἀπαντοῦσαν τουρκαῖα. Καὶ κατὰ συνέπεια ἀνενηύχισαν ἠρπῆν. Τέλος κάποιος πατὴρ τὸν πληροφόρησε πὸς ἔτασε τὸ μέτωπο, πὸς ὁ ἑλληνικὸς στρατὸς ἐπαγορεύει ἀτάκτως καὶ ὅτι οἱ Τοῦρκοι στρατεύονται καὶ οἱ τῶντες προχωροῦν ἀκατάστατοι καὶ σφάζουν ὅποιον Ἑλληνα συναντήσουν μπροστὰ τοῦς.

Ἐσώστης ὁ Μήτσος, μιὰ στιγμή, μιὰ ἕνας Μήτσος δὲν τὰ χάνει γιὰ πᾶν ὄρα.

— Ἄς εἶνε καλιὰ, σκέφθηκε, τὸ τραῖνο ! ἀλοτάκτος στὴ Σμύρνη.

Ἡκὶ διεψήθησε κατὰ τὸν σταθμὸ. Μὰ μόλις ἐξέβασεν ἐκεῖ, τὸ τελεταῖο τραῖνο, ἔφραγε, γεμίτο ἀπὸ στρατιώτες.

— Φεῦγα ! τοῦ φώναζαν ἀπὸ τὰ βαγόνια οἱ ἄλλοι στρατιώτες. Φεῦγα νὰ σωθῆ ! ὅπως μοῦρετς ! Ἄλλη ἀμειστοχία δὲν θὰ εἶθῃ, γιὰτι οἱ Τοῦρκοι πνάζαν τὴ γέφυρα λίγο παραπάνω ἀπὸ δῶ !

Νὰ φέγγῃ ; Νὰ σωθῆ !

Καὶ πού νὰ πάῃ ; Μήτσος ἤξερε τὸν δρόμο. Καὶ μήπως ἦταν βέβαιος ὅτι θὰ ἔβρισκε ἕτσι, σὲ ἄνεστα μέρα, σὰν στρατῶδες, δὲν θέλατε ἀπάνω στοὺς ἐχθροὺς, τοὺς Τοῦρκοις ;

Γύρισε καὶ κίτταξε δεξιά καὶ ἀριστερά. Ἐρημός καὶ ἐγκαταλειμμένος ὁ σταθμὸς. Μιὰ σιωπὴ βαρῆα καθότανε σὲ ὅλα. Σχορὸι ταουβιλιῶν, γεμίτα μὲ πατάτες, πού προσηρῶντοσαν γιὰ τὸν ἑλληνικὸ στρατὸ, εἶχαν ἐγκαταλειφθῆ ἐκεῖ, σκορπισμένον, σὰν νὰ εἶχαν πάθῃ πλῆθος κ' αὐτοὶ ἔβρισκον ἀπὸ τὸ χορὸ ἀκουρόντοισαν φωνὲς κινδύνου, ἐπιληθῶν καὶ κραυγῶν !...

Πού νὰ γυρίσῃ ἐκεῖ ὁ Μήτσος !

Μὰ ξαφνικὰ τοῦ ἦρθε μιὰ ἰδέα φωτεινὴ. Ν' ἀδείασῃ ἕνα σακαῖ, ἀπὸ τῆς πατάτες τοῦ στρατοῦ, καὶ νὰ τριπώσῃ μέσα νὰ γλυτώσῃ. Κι' ἀνέβηκε ἀπάνω στὸ σακῶ, μέσα στοὺς ἄλλους σάκκους κ' ἔβρινε τοὐθαῖ μὲ πατάτες καὶ αὐτοῦς...

* * *

Φθάζαν οἱ Τοῦρκοι στὸ χορὸ. Ἐνας ἀξιωματικός πῆρε μερικὸς κατκοῖνος καὶ καθῆκε νὰ ἐρεινήσῃ, κάτω στὸ σταθμὸ.

— Μήπως μ' ἔβρινε τίποτε Ἑλλήνων στρατιώτες, ἐδῶ πέρα ;

— Ὁχι, ἀρένητῃ μου, κανέννας.

Ὁ ἀξιωματικός κίτταξε δεξιά κ' ἀριστερά, γύρω στὰ σακαῖα, μὴ πὸς κρυβότανε κανεὶς.

— Κι' ἐδῶ τί εἶνε ; ρώτησε.

— Πατάτες εἶν', ἀρένητῃ μου ! τοῦ ἀπάντησαν οἱ χωρικοί.

Ὁ ἀξιωματικός ἐθγάλε τὸ ξίφος του καὶ ἄρχισε νὰ τριπώσῃ ἕνα κρὸς ἕνα τὰ σακαῖα, μὴπως κρυβότανε κανέννας μέσα. Ὅταν ἐφθασε μπροστὰ καὶ σ' ἐκεῖνον πού κρυβότανε ὁ Μήτσος, καὶ ἦταν ἔτοιμος νὰ τὸν τριπώσῃ καὶ αὐτὸν, ἄκουσε ἀπὸ μέσα μιὰ τρεμιάσειν φωνή, φωνὴ ξεφρυσιμένη :

— Πατάτες εἶνε, μπέτῃ μου πατάτες !

Ὁ ἀξιωματικός ξαφνικῶς ἀκούστηκε καὶ πάλι ἡ φωνὴ τοῦ Μήτσου, τρεμιαμένους χριστιανούς.

— Κι' ἀδὸ τί εἶνε, μωρέ ; τοὺς ρώτησε.

Ἄντ' τὸν χωρικὸν διώξ ἀκούστηκε καὶ πάλι ἡ φωνὴ τοῦ Μήτσου, πὸ δυνατὴ καὶ τρεμιαμένη ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὸ σακαῖ !

— Πατάτες εἶνε, εἶπα, μπέτῃ μου ! Πατάτες !...

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ

ΑΝΑΤΟΛΙΤΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

ΑΠΟ ΤΟ "ΓΚΙΟΥΛΙΣΤΑΝ", ΤΟΥ ΣΑΑΝΤΗ

(Ἀπὸ τὸν κυκλοφοροῦντα κατ' αὐτὰς τόμον τῶν μεταφράσεων τοῦ περσιμῶ Ἡέρσου ποιητοῦ ἀπὸ τὸν διασκευασμένον ποιητὴν καὶ συνεργάτην μας κ. ΜΙΧ. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΝ)

ΤΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ

Ἡ ἀγάπη σου στὸ στήθος σου ἀκουμπᾶει τὸ κεφάλι τὸ χέρι σου στὸ χέρι τῆς τὸ σφίγγει κλεῖ τὰ μάτια τρέμει ὁ περισσότερον τῆς λαϊκῆς κ' ἀγάλλει ἀγάλλει χαμογελοῦν τὰ χεῖλη τῆς, στοῦ ὄνερου τὰ παλάτια. Νὰ τὴν φιλήσῃς μὴ βιασθῆς, ὦ ! μη, καμμένη, ἀκόμα, μὴ σβύσῃ τὸ ροδὸγελο μέσ' στὸ γλυκὸ τῆς στόμα.

ΣΤΕΡΝΗ ΛΑΧΤΑΡΑ

Κι' ἂν εἶνε νὰ θουίζουσε οἱ σαῖτες πλάσι αὐτὰ μου, καὶ τὰ σπασθὰ ν' ἀστράφτουσε, χαμὸς γιὰ τὸ κορμί, γιὰ μένα μιὰ ἡ λαχτάρᾳ μου. Νὰ πῶσω ἐμπρὸς τῆς, χαμίου, καὶ στὴν ποδιά τῆς μπρούστα ν' ἀφήσω ἕνα φιλί. Ἄλλωθως θὰ πάω στὴν πόρτα τῆς, καὶ στὸ κατώθλι ἀπάνω στις μωρωδιὰς τῶν γιασεμῶν θὰ γείρω νὰ πεθάνω.

ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΜΟΥ

Ἐχαστὸ τὸ παιδί μου στὴ Γεμένη !
Μέ τι κλαυθῶν τὸν πόνου μου νὰ πῶ ;
Τοῦ Χάρου τὸ δρεπάνι δὲν προσμένει,
καὶ κόδει ὅτι εἶνε ἄρατο καὶ χαρῶπο.
Στοῦ κόσμου τὸ περβόλι, ὀϊμέ, ἐδῶ κάτω
δὲν εἶνε κυπαρίσι ὅσο γερό,
πού ἡ μανιασμένη μπόρα τοῦ θανάτου
δὲ θάρρη νὰ τὸ ριζῆ ἕναν καιρὸ.
Κι' ἄς μὴ τὸ συλλογιέται ἡ κρῶφια ἡ ἔννοια,
τὸ πῶς ἄνθοῦν τὰ πλούσια ρόδα, μιὰ
πού τόσο μέσ' τῆς γῆς τριαντῆφ ἡ ἑλῆνια
κοιμοῦνται κ' ἀργολοῦναι κορμιά !
Κι' εἶπα στὸν ἐαυτὸ μου: Μοιάζει κρῖμα
μιὰ τέτοια, σὰν καὶ σε, ντροπὴ νὰ ζῆ !
Τῶν γερατιῶν τρέξῃ ἀνοῖξε τὸ μῆλα
μὲ τ' ἀνθινάτα γιὰ νὰ πᾶν μαζί.
Κι' ἀπὸ τοῦ χωρισμοῦ τοῦ τῆ λαχτάρᾳ,
τὸ τάφου του τὴν πέτρα ἀργοκινῶ.
Μὰ ἦταν τοῦ Χάρου ἀβάσταχτῆ ἡ τρομάρᾳ
καὶ πέφτω σ' ἕνα κλάμα σιγαλό...

Σὰν ζήτησα, μ' ἐφάνη ἀπὸ τὸν Ἄδη
πὸς μούλεγε τὸ σπλάχνου μου κρυφά:
— Ἄν τρώμαξες τὸ μαῦρο μου σκοτάδι,
»εμπα μὲ φῶς καὶ μ' ἐφῆ σου σοφά.
»Τοῦ τάφου ἂν θῆς νὰ πᾶρ' ἡ σκοτεινάδα
» τὴ δόξα τῆς ἡμέρας τῆς χρυσοῦ,
» τὸν κόσμο αὐτὸν ν' ἀνάψῃς τῆ λαμπάδα
» τῆς καλωσύνης τῆς ψυχῆς ἐοῦ.
Τρέμει ὁ δραγάτης σύγκορμος μὴ λῆξη
καὶ δὲν καρποφύρησῃ ἡ χουρμαδιά.
Ἄλλοι στον πού μεστὸ προσμένει ἀσταχί
χωρὶς νὰ σπείρῃ. Κούφιη ἡ ἐσοδεία !...

ΤΟ ΦΩΣ ΜΟΥ

Μιὰ νυχτιά — πὸς τὸ θυμάμαι ! — πού ἡ ἀγάπη μου ἡ γλυκιά
μῆπκε μέσ' στὴν κἀμαρὰ μου,
πῆθῆξε ἀπὸ τὸ διδᾶν' καὶ ἦταν τόσο ξαφνικιά
τῆς λαχτάρᾳ ἡ χαρὰ μου,
πού μέ τ' ἀπαλό τ' ἀγέρι
ἐξάφνου σβύστηκε τὸ φῶς μου, καθὼς ἐπλῶνα τὸ χέρι.
Καὶ νά ! κἄθῃσε ἡ καλὴ μου δίπλα - δίπλα πεταχτή
καὶ μὲ τὸ γλυκὸ τῆς στόμα
ἄρχισε νὰ μὲ μαλώνῃ: τάχα πῶς, τάχα γιὰτι,
πρὶν νὰ τὴν κυττάξω ἀκόμα.

ἔσβυσα μὲ μιὰς τὸ φῶς μου ἀπ' ἀντικρὸ μάνι-μάνι.

Καὶ τῆς εἶπα: — Τί τὸ θέλω, μιὰ πού ὁ ἥλιος μου ἐφάνη !

Μεταφράσεις ΜΙΧ. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ